श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-१ (SEM-2)	**प्रश्नपत्रम् – ८**	गुणाः - ७०
विषयः – साहित्यम्	**CC-124**	समयः - ११ तः २
दिनाङ्कः – २६/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – शिशुपालवधम् (द्वितीयसर्गः)	

	प्रथमान्वितिः -१	
प्रश्नः -१	**निम्नलिखितश्लोकेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।**	०८
	(१) रत्नस्तम्भेषु संक्रान्तप्रतिमास्ते चकाशिरे । एकाकिनोऽपि परितः पौरुषेयवृता इव ॥ (२) नैतल्लध्वपि भूयस्या वचो वाचातिशय्यते । इन्धनौघधगप्यग्निस्त्विषा नात्येति पूषणम् ॥ (३) सखा गरीयान् शत्रुश्च कृत्रिमस्तौ हि कार्यतः । स्यातामत्रौ मित्रे च सहजप्राकृतावपि ॥	
प्रश्नः -२	**कस्यापि एकस्य परिचयात्मकम् उत्तरं लिखत ।**	०८
	(१) माघस्य जीवन-परिचयो दत्वा तेषां कर्तृत्वविषये चर्चां कुरुत । (२) "माघे सन्ति त्रयो गुणाः" अस्याः उक्तेः सार्थकतां प्रस्तूयत ।	
प्रश्नः -३	**निम्नलिखितेषु द्वयोः टिप्पणी लेख्या ।**	०४
	(१) श्रीकृष्णस्य सभा । (२) उद्धवस्य बलराम प्रतिनिवेदनम् । (३) मन्वितार्थ क्रिया विलम्बे दोषम् । (४) कृत्रिमशत्रुत्वं चतुर्भिः वर्णनम् ।	
प्रश्नः – ४	**निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु पञ्चानाम् अतिलघुत्तरणि लिखत ।**	०५
	(१) श्रीकृष्णेनोक्तं लघ्वपि वाक्यं के उल्लङ्घयितुं असमर्थाः ? (२) कस्य सन्देशेन श्रवणानन्तरं पृथापुत्रः यज्ञकर्तुं इच्छति ? (३) काष्ठराशि दाहको वह्निरपि स्वतेजसा कं नातिक्रमति ? (४) "घूर्णयन्" शब्दः कस्मिन् अर्थे प्रयोगः क्रियते ? (५) ककुद्मि कन्या का आसीत् । (६) सात्वती सुनुः को आसीत् । (७) स्यातामत्रौ मित्रे च सूक्तेः ----------पूर्तिं करोतु ?	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः -५	**कयोश्चिद् द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत ।**	०८
	(१) अन्यदा भूषणं पुंसः क्षमा लज्जेव योषितः । पराक्रमः परिभवे वैयात्यं सुरतेष्विव ॥	

	(२) सामवादाः सकोपस्य तस्य प्रत्युत दीपकाः । प्रतप्तस्येव सहसा सर्पिषस्तोयबिन्दवः ॥ (३) सोपधानां धियं धीराः स्थेयसीं खट्वयन्ति ये । तवानिशं निषण्णास्ते जानते जातु न श्रमम् ॥	
प्रश्नः -६	**कस्यापि एकस्य सारसंक्षेपः लिखतु ।**	०८
	(१) उद्धवबलदेवश्रीकृष्णानां मन्त्रवर्णनम् । (२) द्वारकातः श्रीकृष्णस्य प्रस्थानवर्णनम् ।	
प्रश्नः -७	**टिप्पणीं लिखत । (यथेच्छम् एकस्य)**	०२
	(१) बलभद्रस्य मन्त्रणा (२) प्रज्ञाप्रज्ञयार्द्वाभ्यां वैषम्यम् ।	
प्रश्नः -८	**निम्नाङ्कितेषु द्वयोः अतिलघूत्तराणि उत्तरं ददातु ।**	०२
	(१) का नरशिखित्रयी ? (२) हिडिम्ब-रिपुः को आसीत् ? (३) कः सोमं शीघ्रमेव पीडयति ?	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः -९	**निम्नलिखितेषु श्लोकेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत?**	०८
	(१) तेजः क्षमा वा नैकान्तं कालज्ञस्य महीपतेः । नौकमोजः प्रसादो वा रसभावविदः कवेः ॥ (२) तस्य मित्राण्यमित्रास्ते ये च ये चोभये नृपाः । अभियुक्तं त्वयैनं ते गन्तारस्त्वामतः परे ॥ (३) उपेयिवांसि कर्तारः पुरीमाजातशात्रवीम् । राजन्यकान्युपायज्ञैरेकार्थानि चरैस्तव ॥	
प्रश्नः -१०	**कस्यापि एकस्य सारांशात्मकं उत्तरं लिखतु ।**	०८
	(१) द्वितीयसर्गस्य सार-संक्षेपः । (२) रैवतक पर्वत वर्णनम् ।	
प्रश्नः -११	**टिप्पणीं लिखत । (यथेच्छं द्वयोः)**	०४
	(१) पौरुषं मा भून्नित्यम् । (२) विमृश्यकरनप्रकारत्वम् ।	
प्रश्नः -१२	**अधोलिखितेषु प्रश्नेभ्यः पञ्चानाम् अतिलघूत्तराणि लिखत ।**	०५
	(१) द्वितीयसर्गे कस्य छन्दसः प्रयोगः क्रियते ? (२) द्वितीयसर्गे कति श्लोकाः सन्ति ? (३) शिशुपालवधस्याङ्गीरसः कः ? (४) महाकवि माघस्य पितुः नाम किम् ? (५) द्वितीयसर्गे कस्य अलङ्कारस्य प्रयोगः क्रियते ? (६) शिशुपालवधे कति सर्गाः सन्ति ? (७) श्रीकृष्णः कस्मै शतमागांसि सहिष्ये इति वचनं दत्तवान् आसीत् ?	

***